

Zeitschrift: L'ami du patois : trimestriel romand
Band: 44 (2017)
Heft: 166

Artikel: Parabouole di mainô rèpintu
Autor: An
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-1045157>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 01.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

- 27 Lù vâlètt lu a rèfondoùk : Y'èth kè lù voùthre frâro è tornà; è lù voùthre pârre a bóouchyà lo vè grâ pò chèin kè lo tourne vèrre èn sannté.
- 28 Chèin kè chènn l'a amalùchyà, vouelèi pâ ùntrà óou peùlyo; mâ lù chyo pârre îre foûra pò lo chùplèyè,
- 29 lù fùss lù a fé sta rèpònsa : Éitò y'a za tan dè-j-àns ke vo chèrvo, è vò-j-é jyamì dèjobèik pò tsóouja; è tò ché tèin m'èi jyamì balyà oun tsèvrotìn pò mè dèmorà avoué lè myó-j-amik;
- 30 mâ stóou k'è tornà l'âtre déi voùthro fùss, kù y'a machyà chounn aféire avoué dè chóoume, éigss bóouchyà pòr louik lo vè grâ.
- 31 Adònn lù pârre lù a dùtt : Myo fùss, éithe tò dóou tèin avoué mè, è tòtt chèin k'y'éitt èth a vó;
- 32 mâ faléi bìn féire rubòta è no rèzóouyè, pò chèin kè lù voùthre frâro chilya îre mòd, è y'è rèssùssùtà; îre dèferdoùk, è ch'è tornà trovà.

PARABOULE DI MAÏNÔ RÈPINTU *Raymond Ançay-Dorsaz, Fully (VS)*

D'apri l'Évanjil'è dè Chin Luk

- 11 Jéju leu j'a onkouo dè : On n'omouë l'avaï dou boube,
- 12 è, le pië dzevèn'è, l'a dè i pir'è : Pape, bayè-mè chin kë (i*) daï mè rèvèni, dè voutr'è beïn. È le pir'è l'a pouaï fi le partâdze (partiâdze) dè chi beïn.
- 13 Kâk'è dzo apri chin, le pië dzevèn'è di dou boube, l'a ramachô to chin kë l'avaï, è, (i*) l'è partaï pouo on payi étrandzè, fran yuin. Li, i l'a to dévouédja chon beïn dîn dè moncht'è banbouochèri è dè faratèri a la djiâble.
- 14 Dîn ché payi, kan l'a to ju dépinchô (pèkô), i l'è arèvô na grôch'a famène, è (i*) l'a kemincha d'îtr'è marènu dè to.
- 15 Adon, i l'è partaï dè li, è (i*) chè ingadza vé on-na dzin dè ché payi. Cheïntche le l'a invouëya, in tsanpagne dîn na fèrme â yui, pouo vouardâ li kayëni.
- 16 È li, i l'arây'è itô bien kontin dè pouovaï inpli la panshië avoui dè kouof'è u dè récht'è dè kouèrtëyâdz'è, kë medzëv'on li kayëni, mi gnou yaï bayëv'on nin.
- 17 Adon, i chè dè in yui-mîmouë : Vouire i y'a, dè cheïnpl'è valè, vé le pir'è â no, kë l'on mi dè pan kë l'on mank'a ; è ye, kë krap'è dè fan, îtche (=intche) !
- 18 I mè fô via, dè pèr'eïntche. I mè fô alâ trovâ le pir'è, è, mè fô yaï dère : Pape, i chaï in pètsa, kontre le chiël, è, kontr'è vouo ;

- 19 è i chaï pâmi dëgn'è d'îtr'è anou voutr'è boube ; tratâ-mè min le pië pëtchou di valè kë vouo j'äi (di valè kë vouo j'äi, a voutr'è charviche).
- 20 Adon, l'è pouaï partaï, è, l'è vènu trovâ le pir'è. Kan l'ér'è onkouo fran yuin, le pir'è le l'a aparchaï (le l'a yu), è l'è ju to rëbouëya (to rëbouëya dè konpachon // to émouochonô), è, (i*) l'a galopô vé yui, i l'a choeütô yaï i kou, è, i le l'a dzoutô grantin (le l'a inbracha grantin).
- 21 Le boube l'a dë yaï : Pape, i chaï in pètsa, (n'i fi dè pètsa kontre...)kontre le chiël è, kontr'è vouo ; è, i chaï pâmi dëgn'è d'îtr'è anou voutr'è boube.
- 22 Adon le pir'è, l'a dë a chi charviteu : Portâ-mè vit'è la pië bal'a rob'a, è, vèti-le avoui ; mètè-yaï on-n'a bague i daï, è, dè bouot'è (dè chandal'è) i pia ;
- 23 alâ kèri on vé grâ è, tchuâ-le ; mëdzin è finj'in na chouy'a dè fite (è fin-j'in la fit'a) :
- 24 pouorchin kë mon boub'è-îtche, l'ér'è mô, è, i l'è rëchuchitô ; i l'ér'è perdu è, i l'è rëtrovô. Pouaï i l'on inrèya dè fire on bankè (on-n'a grôch'a fite).
- 25 Mi adon, le prëmië di boub'è, kë l'ér'è pè li tsan, l'è tornô ; kan i l'è ju pëchk'è vé maïjon, i l'a avoui dè mouëjêke è, le pouotin dè shioeü kë danshiëv'on.
- 26 I l'a apèlô dè feur yon di charviteu è l'a démandô-yai chin kë (i*) y'avai.
- 27 Le chaviteu l'a rëpondu-yaï : L'è voutr'è frâr'è kë l'è tornô ; è voutr'è pir'è l'a fi tchuâ on vé grâ, pouorchin kë, i le l'a rëtrovô in chanté.
- 28 Chin le l'a ingreïndza, è, i vouolaï pâ rintrâ a maïjon ; mi le pir'è l'è chortaï pouo l'intondzë dè vèni dedin.
- 29 mi, i l'a rëpondu-yaï : Vouire (i*) y'a d'an, kë (i*) vouo charvouë (kë i travaye pour vouo), è n'i toti fi a këman a to chin kë vouo m'äi kemandô ; pouortan, vouo m'äi jamé baya on tsëvri, pouo fitâ on moué (pouo mè rëdzouyë) avoui mi j'ami ;
- 30 Mi pè-kontre, di kë l'âtr'è dè voutri boube l'è tornô, ché kë l'a to pëkô chon beïn, a faratâ avoui dè tsaravout'è dè fëmal'è, adon li, vouo j'äi tchuô on vé grâ !
- 31 Adon le pir'è l'a dë-yaï : Mon brâv'è boube, vouo j'ît'è toti avoui mè, (t'i toti avoui mè) è, to chin kë n'i, l'è, â vouo (è, to chin kë n'i, l'è â tè) ;
- 32 (mi) i fayîv'è proeü fir'è na fit'a è, no rëdzëyë (îtr'è in joué), pouorchin kë voutr'è frâr'è-îtche, (ton frâr'è-îtche) l'ér'è mô, è, i l'è rëchuchitô ; i l'ér'è perdu, è, i l'è rëtrovô.

NB : 1) (i*) = dans le langage oral, ce “i” (que ce soit pour “j” ou pour “il/elle”), n'est pas nécessaire et va généralement de soi ! Mais dans les écrits, le plus souvent, il semble nécessaire.